

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Předmět: **Český jazyk (CEJ)**
Náplň: **Jazyk a jazyková komunikace**
Třída: **2. ročník a sexta**
Počet hodin: **2 hodiny týdně**
Pomůcky: **(viz poznámky)**

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
Tvarosloví	- S jistotou určí slovní druh a pojmenuje jej cizím termínem <i>Při určování používá všechna kritéria třídění na slovní druhy (sémantické, morfologické, syntaktické)</i> - Objasní pojmenování a význam slovního druhu - Podá základní mluvnickou charakteristiku každého slovního druhu - Objasní pojmy flexe, flektivní, autosémantický a synsémantický	*morfologie substantivum adjektivum pronomen numerale verbum adverbium prepozice konjunkce partikule interjekce skladební slovní druh konjugace deklinace singulár plurál maskulinum femininum neutrum pozitiv	Skupinová práce Formulování a odvozování pravidel Práce s chybou Řešení problémových úkolů Práce s tabulkami a diagramy Práce s textem	*Pojmy vycházejí z úvodního soupisu – viz pozn. v I. ročníku. Pravidla českého pravopisu Stručná mluvnice česká SSJČ

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	• Bez zaváhání vyjmenuje všechny mluvnické kategorie ohebných slovních • <i>Obratně je určuje</i> • Definuje hromadná, pomnožná, látková, konkrétní (obecná i vlastní) a abstraktní podstatná jména • Objasní rozdíl mezi rodem přirozeným a mluvnickým, mezi živostí a životností • Dokáže uvést příklady pro pozůstatky duálu, duálové tvary odliší od tvarů podle vzorů • <i>Ve svém projevu správně užívá duálové tvary</i> • Představí problematiku stupňování přídavných jmen, <i>srovná s cizími jazyky</i> • <i>Zvládá pravopis přídavných jmen ve</i>	komparativ superlativ neurčité slovesné tvary infinitiv činný infinitiv trpný přičestí minulé přičestí trpné přechodník přítomný přechodník minulý aktivum pasivum futurum prézens préteritum plusquamperfektum vykání tykání onikání onkání rejstřík věcný rejstřík slov a tvarů, obsah (jazykové příručky)	Testování schopnosti orientovat se v jazykových příručkách, dohledat pravidla, tvary, orientovat se v rejstřících a obsahu	Důsledné srovnávání mluvnické stavby češtiny s mluvnickou stavbou vyučovaných cizích jazyků

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	<i>všech stupních, uvědoměle k tomu používá znalosti z morfologie a slovotvorby (y – i, n – nn, velké – malé písmeno)</i> • Vyjmenuje všechny druhy zájmen i řady zájmen v rámci jednotlivých druhů • <i>Bez zaváhání zájmena skloňuje v mluveném projevu i písmu; vysvětlí, kde použije „svůj“ (srovná s cizími jazyky, kterým se učí) a tvary „sebou“ a „s sebou“</i> • Vytvoří přehled druhů číslovek • <i>Bezchybně skloňuje číslovky dva, oba, dvě, obě, tři a čtyři, dokáže je správně použít s duálovými tvary podstatných jmen</i> • <i>Správně čte a píše</i>		Skupinová práce Formulování a odvozování pravidel Práce s chybou Řešení problémových úkolů Práce s tabulkami a diagramy Práce s textem	

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	číslovky vyjadřující vysoký počet • Bezchybně užívá aoristový tvar slovesa „být“ v mluveném projevu i v písmu • Dokonale objasní rozdíl mezi určitými a neurčitými slovesnými tvary a podá přehled všech neurčitých slovesných tvarů • Dokáže rozebrat složený slovesný tvar a bezchybně pojmenuje všechny jeho části • Objasní tvoření přechodníků • Rozpozná nesprávně užitý přechodník • Píše správně příslovečné spřežky • Pracuje s Pravidly českého pravopisu, Stručnou mluvnicí českou, SSJČ; zná zkratky běžně používané		Skupinová práce Formulování a odvozování pravidel Práce s chybou Řešení problémových úkolů Práce s tabulkami a diagramy Práce s textem	

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	<i>v jazykových příručkách; chápe strukturu jazykových příruček; dokáže pracovat s obsahem i s oběma rejstříky</i> <i>S pomocí pravidel řeší obtížnější případy skloňování a časování (zvláště u přejatých slov a cizích vlastních jmen)</i>			
Styl prostě-sdělovací III (úvahový slohový postup)	- Shrne základní znaky stylu prostě sdělovacího - Charakterizuje úvahový slohový postup a slohový útvar úvaha - Uplatní úvahový slohový postup při psaní vlastního textu - Ovládá základní typografická pravidla	úvahový postup úvaha	Psaní samostatných slohových prací (úvaha) – je-li to možné, budou slohové práce psány na počítačích	Žák psaním vlastní úvahy prezentuje sebe, své názory a myšlenkové pochody. Rovněž naslouchá druhým, diskutuje s nimi a respektuje jejich názor.

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
Skladba	• Bez závažných chyb rozebere větu jednoduchou: provede její grafický rozbor a určí všechny větné členy • Vyjmenuje druhy přívlastků a uvede vlastní příklady • Vyjmenuje druhy podmětů a uvede vlastní příklady • S jistotou určuje druhy přísudků • Určí druh příslovečného určení • Nezaměňuje příslovečná určení za předmět, rozumí funkci obou větných členů ve větě • Převádí větné členy na věty vedlejší a obráceně • Nazve větné členy českým i cizím termínem	subjekt predikát atribut přívlastek shodný, neshodný, několikanásobný, postupně rozvíjející, volný, těsný, přístavek atribut verbální adverbiale (loci, temporis, modi, causae) objekt přísudek slovesný přísudek jmenný plnovýznamové sloveso pomocné sloveso způsobové sloveso fázové sloveso sponové sloveso aoristový tvar podmět vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný, neurčitý vedlejší věta	Skupinová práce Formulování a odvozování pravidel Práce s chybou Řešení problémových úkolů Práce s tabulkami a diagramy Práce s textem	

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
		hlavní věta přísluvečné určení místa, času, míry, způsobu, prostředku, původce děje, zřetele, průvodní okolnosti, příčiny, účelu, podmínky, přípustky		
Nauka o slovní zásobě	• Vysvětlí, proč dochází ke změnám ve slovní zásobě • Vyjmenuje a na příkladech ukáže způsoby obohacování slovní zásoby v češtině • Na příkladech vysvětlí přenášení významu na základě podobnosti a vnitřní souvislosti • Objasní rozdíl mezi homonymy a slovy mnohoznačnými • Vysvětlí základní pojmy z oblasti slovotvorby	*lexikologie frazeologie slovní zásoba aktivní a pasivní slovotvorba prefix, sufix slovník (lexikon) kalk synonyma antonyma homonyma slova mnohoznačná sousloví kořen kmen slovotvorný základ	Skupinová práce se slovníky, jejich vzájemné porovnávání	*Pojmy vycházejí z úvodního soupisu – viz pozn. v I. ročníku. Pravidla českého pravopisu Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost (SSČ) Slovník spisovného jazyka českého (SSJČ) Příruční slovník spisovné češtiny (PSJČ) Slovník cizích slov Malý staročeský slovník Slovník české frazeologie a idiomatiky Etymologický slovník češtiny slovníky překladové; učivo má vztah k literatuře: České

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	• <i>Uvědoměle používá znalosti ze slovo tvorby v oblasti pravopisu</i>	slovo tvorný prostředek (předpona, přípona, koncovka, hlásková alternace)		národní obrození (II. roč.)
Styl publicistický	• Shrne základní znaky publicistického stylu • Rozpozná jednotlivé útvary publicistického stylu a vysvětlí hlavní zásady jejich vzniku (psaní) • <i>Prokáže schopnost samostatně napsat reportáž a fejeton</i>	publicistický styl zpráva oznámení komentář fejeton reportáž interview reklama recenze kritika	Práce s periodiky v papírové podobě, nebo práce s internetovými deníky (periodiky) při práci na počítačích (internet): Dohledávání příslušných publicistických útvarů a jejich analýza Psaní samostatných slohových prací (zpráva a oznámení, reportáž, fejeton) – je-li to možné, budou slohové práce psány na počítačích	denní tisk (v psané podobě) internetová publicistika regionální tiskoviny Žák pracuje s médii, zvl. periodiky: analyzuje jejich obsah a formu, vytváří nápodobu, variuje je a tvoří vlastní útvary publicistického stylu.
Pravopis	• <i>Ovládá psaní velkých písmen</i>		Skupinová práce	Ve druhém ročníku by mělo dojít k dovršení nácviku uvedených

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	• <i>Ovládá psaní předpon „s“ a „z“</i> • <i>Zná pravidla o psaní čárky ve větě jednoduché a dokáže je aplikovat</i> • <i>Zná pravidla o psaní čárky před „nebo“ a „či“</i>		Formulování a odvozování pravidel Práce s chybou Řešení problémových úkolů Práce s textem	pravopisných jevů, neznamená to, že se s nimi žáci teprve seznamují – viz poznámky k 1. ročníku a kvintě